

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 martie 2018**mun. Chișinău**

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocatul Josan Mihail în numele lui Lupașcu Victor, în calitate de administrator al SRL „Maximal-Profit” și Lupașcu Serghei în calitate de administrator al SRL „Max-Victor”, prin care se solicită casarea încheierii Judecătoriai Orhei, sediul central din 07 noiembrie 2017 și decizia Colegiului penal la Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017,

Termenul examinării cauzei:*Instanța de recurs în anulare de la 05.02.2018 până la 07.03.2018.*

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în anulare în cauză în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Procurorul, în legătură cu efectuarea acțiunilor pe cauza contravențională, pe care se investighează contravenția prevăzută de art. 293¹ alin. (4) Cod contravențional, a înaintat în Judecătoria Orhei, sediul central la 06.11.2017, demers prin care a solicitat autorizarea efectuării percheziției în încăperile, depozitele și alte teritorii utilizate de administratorii SRL „Max-Victor” și SRL “Maximal-Profit”, în procesul activității comerciale, amplasate în s. Saharna, r-nul Rezina, ce aparține cet. Lupașcu Serghei, în scopul depistării și ridicării obiectelor, inclusiv banilor, documentelor, alte valori, față de care există temeuri a presupune că au servit la săvârșirea contravenției, au păstrat asupra lor urmele faptei contravenționale sau au constituit obiectul acestei fapte, sau pot servi ca mijloc de constatare a existenței ori inexistenței elementelor constitutive ale contravenției.

În argumentarea demersului se invocă presupunerea rezonabilă și eventualele încălcări comise de către factorii de decizie a SRL „Max-Victor” și SRL “Maximal-Profit” care se bazează pe evaziune fiscală (contabilitate dublă), astfel o serie de tranzacții nefiind reflectate în evidența contabilă, ca rezultat fiind prejudiciat considerabil bugetul statului. Pe caz, a fost pornit proces contravențional în baza art. 293¹ alin. (4) Cod contravențional, pentru încălcarea regulilor de exploatare a mașinilor de casă și control.

2. Prin încheierea Judecătoriai Orhei, sediul central din 07 noiembrie 2017, a fost admis demersul procurorului și autorizată efectuarea percheziției încăperilor, depozitelor și altor teritorii utilizate de administratorii SRL „Max-Victor” și SRL “Maximal-Profit”, în procesul activității comerciale, amplasate în s. Saharna, r-nul Rezina, ce aparțin cet. Lupașcu Serghei, cu ridicarea obiectelor, inclusiv banilor, documentelor, altor valori, față de care există temeuri a presupune că au servit la săvârșirea contravenției, au păstrat asupra lor urmele faptei contravenționale sau au

constituit obiectul acestei fapte, sau pot servi ca mijloc de constatare a existenței ori inexistenței elementelor constitutive ale contravenției.

3. Nefiind de acord cu încheierea în cauză, au declarat recurs, Lupașcu Victor, în calitate de administrator al SRL „Maximal-Profit” și Lupașcu Serghei în calitate de administrator al SRL „Max-Victor” prin care au solicitat casarea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 07 noiembrie 2017 prin care a fost admis demersul acuzatorului de stat privind autorizarea efectuării percheziției.

În motivarea recursului declarat s-a invocat că, director al SRL „Max-Victor”, Lupașcu Sergiu, încheierea contestată nu a primit-o, iar Lupașcu Victor a recepționat-o la 16 noiembrie 2017.

Încheierea Judecătoriei Orhei, sediul central, din 07 noiembrie 2017 o consideră ilegală și necesar de a fi casată, deoarece este emisă cu încălcarea gravă a drepturilor și libertăților recurenților, garantate de Constituția Republicii Moldova și de legislația în vigoare.

Recurenții au susținut că, în argumentarea demersului înaintat de către procuror s-a invocat că, există presupunerea rezonabilă și eventualele încălcări comise de către factorii de decizie a SRL „Max-Victor” și SRL „Maximal-Profit”, care se bazează pe evaziune fiscală (contabilitate dublă), o serie de tranzacții ne fiind reflectate în evidența contabilă, astfel, ca rezultat fiind prejudiciat considerabil bugetul de stat. Pe caz a fost pornit proces contravențional în baza art. 293¹ alin. (4) Cod contravențional, pentru încălcarea regulilor de exploatare a mașinilor de casă și control, astfel de către instanța de fond și de către procuror s-a invocat doar o presupunere cu privire la evaziune fiscală.

Mai mult, procurorul - adjunct al procuraturii raionului Rezina, Anatol Maliuta a indicat în demers că e necesar de efectuat percheziții în legătură cu efectuarea acțiunilor pe cauza contravențională, pe care se investighează contravenția prevăzută de art. 293¹ alin. (4) Cod contravențional, însă, aceste constatări a încălcărilor prevăzute în art. 293¹ alin. (4) Cod contravențional, nu se efectuează prin percheziții, și astfel prin încheierea judecătorului Judecătoriei Orhei, sediul central, s-a favorizat exercitarea unui abuz al organelor de poliție, s-a admis efectuarea perchezițiilor la două întreprinderi cu încălcare gravă a legislației, fără temei juridic a fost stopată activitatea întreprinderilor și activitatea acestora ca persoane fizice.

4. Prin decizia Colegiului penal la Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, a fost respins ca nefondat recursul declarat de către Lupașcu Victor, în calitate de administrator al SRL „Maximal-Profit” și Lupașcu Serghei în calitate de administrator al SRL „Max-Victor” și menținută încheierea Judecătoriei Orhei. Sediul Central din 07 noiembrie 2017.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, în speță se constată că, în rezultatul desfășurării activităților speciale de investigații, orientate la deconspirarea schemelor frauduloase de convertiri și transferuri de mărfuri și bani, organizate cu scop de tănuire a originii și legalizarea mărfurilor de o proveniență dubioasă, de regulă importate prin contrabandă sau introduse prin trafic ilicit, a devenit cunoscută informația operativă, la fel și în urma examinării materialului înregistrat în R-2 a IP Rezina cu nr-null806, la 08.06.2017, precum că persoana ce distribuie mâncare în caserole și nu eliberează bon de plată, s-au dovedit a fi cet. Lupașcu Serghei, care e fondatorul și administratorul SRL „Firma Max-Victor”.

Întreprinderea nominalizată își desfășoară activitatea economico-financiară în or. Rezina. Str. 1 Mai nr. 4, astfel unitatea de transport de model „Opel Astra” cu n/î XXX, e utilizată de către ultimul în activitatea economică contrar prevederilor legislației RM.

După informațiile deținute, a devenit cunoscut că, mâncarea distribuită cu automobilul de marca „Opel Astra” cu n/î XXX, de figurant e preparată de către SRL „Maximal-Profit”, fiind administrată de către cet. Lupașcu Victor, care este părintele acestuia și își desfășoară activitatea economică în complexul comercial cu denumirea „MAXI- TERRA”, amplasat în or. Rezina, str-null 1 Mai nr.4. la fel ca și SRL „Firma Max-Victor ” unde administrator și fondator este ultimul.

Astfel, în cazul dat s-a stabilit că SRL „Maximal-Profit” își desfășoară activitatea cu multiple încălcări de ordin economico-financiar și anume, faptul că, nu au fost indicate mijloacele bănești încasate de la clienții complexului comercial cu denumirea „MAXI-TERRA”; comercializarea mărfurilor fără indicarea datei fabricării și a termenului de valabilitate, modificarea termenului de valabilitate indicat pe produs, pe etichetă, pe ambalaj sau în documentația de însoțire; comercializarea produselor de o calitate dubioasă, a celor cu termenul de valabilitate expirat precum și produselor alcoolice fără timbru de acciz; lipsa certificatelor de standardizare a mijloacelor de măsurare care sunt utilizate în cadrul deservirii consumatorilor; lipsa indicatoarelor de prețuri și a meniurilor stabilite, precum și omiterea indicării la vedere a prețurilor și a tarifelor; comercializarea mărfurilor, produselor sau a materiei prime fără dovada originii și a provenienței lor; angajarea personalului fără încheierea contractelor individuale de muncă cu aceștia astfel, prejudiciind bugetul Republicii Moldova.

Astfel, în acțiunile delictive exprimate prin efectuarea decontărilor cu consumatorii fără utilizarea mașinii de casă și control, precum și comercializarea mărfurilor fără indicarea datei fabricării și a termenului de valabilitate, modificarea termenului de valabilitate indicat pe produs, pe etichetă, pe ambalaj sau în documentația de însoțire, lipsa certificatelor de standardizare a mijloacelor de măsurare care sunt utilizate în cadrul deservirii consumatorilor, comercializarea produselor de o calitate dubioasă, a celor cu termenul de valabilitate expirat precum și produselor alcoolice fără timbru de acciz, lipsa indicatoarelor de prețuri și a meniurilor stabilite, precum și omiterea indicării la vedere a prețurilor și a tarifelor, cât și achiziționarea, păstrarea, comercializarea mărfurilor, produselor sau a materiei prime fără dovada originii și a provenienței lor cad sub incidența componentelor de contravenție prevăzută de art. 293¹ alin. (4), art. 273 pct. (2,3,6), art. 284 și art. 265 Cod contravențional.

Mai mult, la 08.06.2017, în REI-2 al IP Rezina, cu nr, 1806 a fost înregistrat raportul cu privire la recepționarea informației telefonice despre comiterea unei fapte ilicite, precum că șoferul autoturismului de model „Opel Astra ” cu n/î XXX, distribuie mâncare în caserole clienților în salonul de înfrumusețare „Royal Lux” amplasat în or. Rezina, str. Sciusev nr. 1/3, încasând bani în numerar fără a elibera bon de plată. De asemenea, la data de 26.10.2017, în REI-2 al IP Rezina, cu nr-nul 3266 a fost înregistrat raportul cu privire la recepționarea informației telefonice de la cet. Chirtoacă Valentina, despre comiterea unei fapte ilicite, precum că o persoană de gen masculin cu vârsta aproximativ 30 ani, în or. Rezina desfășoară activitate de

întreprinzător, distribuind mâncare cu automobilul de culoare neagră, fără să fie înregistrată la Camera înregistrării de Stat sau altă autoritate competentă.

Instanța de recurs a relevat că, există suficiente temeiuri de a presupune că, în încăperile, depozitele și alte teritorii utilizate de administratorii SRL „Max- Victor” și SRL “Maximal-Profit”, în procesul activității comerciale, amplasate în s. Sahama, r-nul Rezina, ce aparține cet. Lupașcu Serghei, se pot afla obiecte, inclusiv bani, documentelor, alte valori, față de care există temeiuri a presupune că au servit la săvârșirea contravenției, au păstrat asupra lor urmele faptei contravenționale sau au constituit obiectul acestei fapte, sau pot servi ca mijloc de constatare a existenței ori inexistenței elementelor constitutive ale contravenției.

Luând în considerație specificul acțiunii procesuale, instanța de recurs a subliniat că, percheziția în încăperile, depozitele și alte teritorii utilizate de administratorii SRL „Max-Victor” și SRL “Maximal-Profit”, în procesul activității comerciale, amplasate în s. Sahama, r-nul Rezina, ce aparține cet. Lupașcu Serghei, este privită ca o ingerință în activitatea societății, s-a stabilit că ingerința este justificată prin prisma § 2 art. 8 CEDO, adică este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim și necesar într-o societate democratică pentru a atinge acest scop.

Deci, respingerea autorizării acțiunii solicitate ar duce la o îngreunare nejustificată a clarificării stării de fapt invocată în caz, măsura solicitată fiind proporțională potrivit prevederilor art. 12 Cod procedură penală și art. 8 CEDO.

Mai mult, instanța a verificat oportunitatea efectuării percheziției preconizate în coraport cu situația de drept, de fapt și astfel, instanța de recurs a considerat că, percheziția la moment este oportună și necesară, iar probele pretinse de agentul constator pot fi obținute și confirmate doar prin efectuarea percheziției, lipsind altă posibilitate legală, acțiune care just a fost autorizată de judecătorul de instrucție.

Referitor la argumentele apărării cu privire la faptul că agentul constator la înaintarea demersului nu a prezentat probe suficiente și pertinente ce ar impune efectuarea percheziției, instanța de recurs a considerat că poartă caracter declarativ, ori percheziția a fost efectuată legal în legătură cu efectuarea acțiunilor pe cauza contravențională, pe care se investighează contravenția prevăzută de art. 293¹ alin. (4) Cod contravențional și necesitatea efectuării percheziției era strict necesară în vederea documentării multiaspectuale a cauzei. Mai mult, de către recurent a fost contestat doar actul prin care a fost autorizată efectuarea percheziției în complexul comercial situat în or. Rezina, str. 1 Mai nr. 4, însă nu a fost contestat procesul-verbal de percheziție.

5. Nefiind de acord cu încheierea Judecătorei Orhei și decizia Colegiului penal la Curții de Apel Chișinău, avocatul Josan Mihail în numele lui Lupașcu Serghei și Lupașcu Victor, declară recurs în anulare prin care solicită casarea acestora ca fiind ilegale. Recurentul invocă că, recursul declarat a fost judecat în lipsa procurorului de către la Curtea de Apel Chișinău; decizia Curții de Apel este una eronată, ori interpretarea făcută de instanța de recurs cu privire la autorizarea efectuării percheziției pentru a căuta o mașină de casă și control este ilegală și astfel la judecarea cauzei cu privire la constatarea contravenției prevăzute de art. 293¹ Cod contravențional, au fost comise erori de drept care a afectat hotărârea atacată; procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în privința lui Lupașcu Serghei ca persoană fizică.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Potrivit dispoziției art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Reieșind din prevederile normelor legale citate mai sus, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că, în ordinea recursului în anulare, potrivit modificărilor din Codul de procedură penală din 27 octombrie 2012, poate fi atacată doar sentința, legalitatea căreia a fost verificată pe căile ordinare de atac – în apel și în recurs și a devenit irevocabilă.

Astfel, în speța dată a fost examinată contestația avocatului Mihail Josan în numele lui Lupașcu Serghei și Lupașcu Victor, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei și deciziei Curții de Apel Chișinău privind autorizarea efectuării percheziției pe cauza contravențională, pe care se investighează contravenția prevăzută de art. 293¹ alin. (4) Cod contravențional, iar hotărârile adoptate în cadrul procesului contravențional au numai un dublu grad de jurisdicție, prima instanță și de recurs, cale de atac, prevăzută de lege prin dispoziții imperative, de la care nu se permite nici o derogare.

Prin urmare, raportând prevederile legale menționate supra la cauza dată, instanța de recurs în anulare constată că recurentul contestă decizia instanței de recurs prin care sa soluționat contestația împotriva autorizarea efectuării percheziției pe cauza contravențională, pe care se investighează contravenția prevăzută de art. 293¹ alin. (4) Cod contravențional, iar o atare hotărâre irevocabilă nu este susceptibilă de a fi atacată în ordinea recursului în anulare, deoarece nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat de către avocatul Mihail Josan în numele lui Lupașcu Serghei și Lupașcu Victor, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 456, art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursului în anulare, declarat de avocatul Mihail Josan în numele lui Lupașcu Victor, în calitate de administrator al SRL „Maximal-Profit” și Lupașcu Serghei în calitate de administrator al SRL „Max-Victor”, împotriva deciziei Colegiului penal la Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la *07 martie 2018*.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan